

GEMEENTELIJKE ADMINISTRATIEVE SANCTIES

WAT?

GAS staat voor gemeentelijke administratieve sancties. Terwijl je vroeger bij bepaalde overtredingen moest verschijnen voor de politierechtbank en je bestraft werd met politiestrafpen word je nu doorverwezen naar een 'sanctionerende ambtenaar'.

Door het feit dat de gemeente nu zelf kan instaan voor de organisatie, vervolging en het opleggen van een sanctie, zullen het gevoel van straffeloosheid bij de dader en het gevoel van onmacht bij de benadeelde, afnemen. Kleinere overtredingen die toch zeer storend kunnen zijn, zoals lawaaihinder, vandalisme, hondenpoep, wildplassen, zwerfvuil, graffiti en wildplakken worden nu via de GAS afgehandeld.

Vroeger werden sommige van deze overtredingen vaak geseponeerd. Als gevolg hiervan kon de burger de indruk krijgen dat dit type gedragingen straffeloos bleef. Bovendien kunnen de administratieve sancties op korte termijn worden opgelegd. Er kan dus sneller gereageerd worden wanneer een overtreding wordt begaan zodat een duidelijke link wordt gelegd tussen de overtreding en de straf die erop volgt.

De vijf gemeenten van de politiezone werken nauw samen in het kader van de gemeentelijke administratieve sancties. Zo worden dezelfde feiten in de vijf verschillende gemeenten bestraft met eenzelfde administratieve sanctie. Daarnaast doen de drie gemeenten beroep op dezelfde sanctionerende ambtenaar, Ann Heylen, jurist in dienst van de stad Geel.

Deze sanctionerend ambtenaar treedt ook op in het kader van een interlokale vereniging voor in totaal 14 Kempische gemeenten. Dezelfde overtredingen in deze gemeenten worden zo op dezelfde manier behandeld.

PROCEDURE

De overtredingen worden vastgesteld door de politiediensten. In sommige gemeenten worden bepaalde overtredingen ook vastgesteld door gemeentelijke GAS-vaststellers.. Deze GAS vaststellers hebben een opleiding gevolgd aan de politieschool en zijn bevoegd om welbepaalde vaststellingen te doen.

De processen-verbaal worden doorgestuurd aan de sanctionerend ambtenaar die de procedure zal starten. De overtreder wordt steeds de mogelijkheid geboden om een verweer te voeren, zowel schriftelijk als mondeling. Een overtreder kan zich hiertoe laten bijstaan door een raadsman. Voor minderjarigen vanaf 16 jaar is eveneens voorzien in een bemiddelingsprocedure gericht op het herstel van de aangerichte schade.

Daarna zal de sanctionerend ambtenaar oordelen of een geldboete opgelegd moet worden en de hoogte van de geldboete bepalen. De andere mogelijke sancties (schorsing, intrekking, sluiting) worden opgelegd door het

college van burgemeester en schepenen. Ook hier zijn er de nodige waarborgen voor de overtreder om zich te verweren.

De overtreder heeft het recht om beroep aan te tekenen bij de Politierechtbank of Jeugdrechtbank ingeval van een administratieve geldboete en bij de Raad van State ingeval van een intrekking/schorsing of sluiting.

BEMIDDELING

De sanctionerende ambtenaar kan ook tot bemiddeling overgaan. Het dossier wordt dan doorverwezen naar de bemiddelingsambtenaar. Deze bemiddeling is gericht op herstel en vergoeding van schade. Dit laatste kan nuttig zijn om aan de belangen van slachtoffers tegemoet te komen. Ook kan, en dat geldt met name voor jongeren en mensen die het financieel moeilijk hebben, gezocht worden naar een alternatief voor de boete. Bij burenruzies kan getracht worden om ook afspraken te maken die de leefbaarheid in de buurt bevorderen.

Bij minderjarigen wordt de bemiddeling overigens verplicht aangeboden.

Meer info:

Marco Netten

Tel: 014 40 96 76

Mail: marcus.netten@turnhout.be

MOGELIJKE ADMINISTRATIEVE SANCTIES

Vanaf 1 januari kan de ambtenaar een administratieve geldboete opleggen van maximum € 350. Voor een minderjarige vanaf 16 jaar is het maximum € 175. De ambtenaar kan ook beslissen om een gemeenschapsdienst op te leggen.

Het college van burgemeester en schepenen kan bij wijze van administratieve sanctie overgaan tot:

- De administratieve schorsing van een afgegeven toestemming of vergunning afgeleverd door de gemeente.
- De administratieve intrekking van een afgegeven toestemming of vergunning afgeleverd door de gemeente.
- De tijdelijke of definitieve administratieve sluiting van een inrichting.

MINDERJARIGEN

Vanaf 1 januari 2014 verandert de procedure ten aanzien van minderjarigen. Er worden nog meer rechtswaarborgen en rechtsbescherming voorzien voor deze jongeren.

STAP 1: 'OUDERLIJKE BETROKKENHEID'

Wel komt er een procedure van 'ouderlijke betrokkenheid'. Dit betekent dat bij een overtreding door een minderjarige er eerst een aangetekend schrijven kan vertrekken naar de ouders. De ouders krijgen de kans om mondeling of schriftelijk hun oordeel bij de overtreding weer te geven, aangevuld met eventuele educatieve maatregelen die ze zelf zullen nemen. Op basis hiervan beslist de sanctionerend ambtenaar om de zaak af te sluiten of alsnog de procedure verder te zetten.

STAP 2: OPSTART PROCEDURE

Als de sanctionerend ambtenaar kiest om de procedure op te starten wordt een aangetekend schrijven gericht aan de minderjarige en de ouders om hen in kennis te stellen van hun rechten. Voor de minderjarige wordt ook een pro-deo raadsman aangesteld om zijn belangen te behartigen.

STAP 3: BEMIDDELING

Bij het verder zetten van de procedure wordt er verplicht een bemiddelingsaanbod voorgesteld aan de minderjarige. Deze bemiddeling kan verschillende vormen aannemen, bijvoorbeeld excuses bij de slachtoffers, schrijven van een paper, een dienstverlening in overeenstemming met de soort overtreding.

In elk geval krijgt de minderjarige een advocaat toegewezen die hem of haar bijstaat tijdens de volledige procedure.

STAP 4: GEMEENSCHAPSDIENST OF GELDBOETE

Pas wanneer een minderjarige deze bemiddeling weigert of de bemiddeling faalt, dan kan gemeenschapsdienst of een geldboete (maximum 175 euro) worden opgelegd. Deze gemeenschapsdienst omvat maximum 15 uur. Het aantal uur en de uit te voeren taken staan in verhouding tot de leeftijd en de capaciteiten van de minderjarigen. De geldboete moet worden opgelegd aan de ouders. De minderjarige of zijn of haar ouders kunnen tegen deze beslissing kosteloos in beroep bij de jeugdrechter. De jeugdrechter kan de boete nog vervangen door een maatregel van behoeding, bewaring of opvoeding.

Uit de praktijk van de voorbije jaren blijkt dat slechts 2 à 3 % van alle processen-verbaal worden opgesteld ten aanzien minderjarigen. De minderjarigen stappen meestal in de bemiddelingsprocedure zodat ook zeer zelden effectief een geldboete wordt opgelegd.

POLITIECODEX

Om duidelijkheid te scheppen in de bestaande politiereglementen hebben de gemeenten van de politiezone een gezamenlijk politiereglement, de politiecodex, opgesteld. Door de reglementen te bundelen per onderwerp moet het voor inwoners duidelijk zijn wat wel en niet mag binnen de zone en welke sancties verbonden zijn aan overtredingen.

De politiecodex is een algemeen en uniform politiereglement waarin alle overtredingen terug te vinden zijn. De overtredingen zijn geordend per onderwerp en ingedeeld in hoofdstukken. Politiereglementen die niet meer van toepassing waren of in strijd met andere politiereglementen werden verwijderd. Andere reglementen kregen een nieuwe omschrijving omdat ze onduidelijk waren. Maar er kwamen ook nieuwe reglementen bij, op basis van huidige maatschappelijke behoeften. De meerderheid van de overtredingen in de politiecodex werden echter overgenomen uit bestaande politiereglementen en zijn al jaren strafbaar.

Omdat de sanctionerend ambtenaar binnen de politiezone werkt, is het van belang dat er eenvormigheid is in de reglementen voor de vijf gemeenten. De politiecodex is daarom gelijk in de drie gemeenten maar met aandacht voor de diversiteit en eigenheid van elke gemeente.

Om te komen tot de politiecodex werd een werkgroep opgericht met daarin de sanctionerend ambtenaar en vertegenwoordigers van de vijf gemeenten en politie.

Prioritair was dat de politiecodex gebruiksvriendelijk zou zijn, met klare taal en weldoordachte indeling voor zowel politiediensten, gemeentebesturen als burgers.

Na advies door gemeentelijke diensten en adviesraden, provincie en politieraad keurde onze gemeenteraad de politiecodex goed. Dit reglement trad in werking op 1 januari 2011.

Samengevat behandelt het reglement volgende onderwerpen:

De volgende onderwerpen staan beschreven in de politiecodex:

- verkeer o.a. woonwagens en parkeren
- openbare rust: o.a. evenementen, geluidsoverlast voertuigen/inrichtingen/machines, sluitingsuur ,vuurwerk, hinderlijke gedragingen, nachtwinkels en private bureaus voor telecommunicatie;
- dieren: o.a. loslopend honden, geluidsoverlast, uitwerpselen, schade;
- inname en doorgang openbare weg: o.a. werkzaamheden op het openbaar domein, terrassen, uitstallingen koopwaar, huisnummers, maatregelen bij sneeuw, hinderlijke beplanting;
- reinheid: o.a. sluikstorten, ophaling huisvuil, wildplassen, leegstaande/ongezonde woningen, stoken, wildplakken, lichthinder;
- zwaardere inbreuken: o.a. nachtlawaai, vernielen grafzerken, beschadigen; roerende/onroerende eigendommen/afsluitingen, graffiti...;
- specifieke bepalingen per gemeente: o.a. begraafplaatsen,....;
- speelpleinen, parken en sportterreinen;
- bouwwerken waarvoor meldingsplicht geldt.

Om de politiecodex gebruiksvriendelijk en relevant te houden is een regelmatige evaluatie van groot belang. Welke bepalingen zijn niet werkbaar? Welke bepalingen blijken nog onduidelijk? Staan er absurditeiten in?

De werkgroep is na de inwerkingtreding van de politiecodex regelmatig samengekomen en heeft nauw contact onderhouden met de gemeentelijke diensten. Dit heeft geresulteerd in de een aantal wijzigingen de afgelopen jaren.

Meer info politiecodex:

Ann Heylen
Sanctionerend ambtenaar
Stelenseweg 92

Tel: 014 56 60 86

Mail: ann.heylen@geel.be

NIEUWE GAS WET

De Wet betreffende de gemeentelijke administratieve sancties dd. 24 juni 2013 (kort : nieuwe GAS –wet) werd na een maatschappelijk debat en uitgebreid politiek debat goedgekeurd.

De nieuwe GAS-wet zal in werking treden op 1 januari 2014.

Ook de wijzigingen en de aanpassing van het GAS reglement n.a.v. de nieuwe Wet zullen in werking moeten treden op 1 januari 2014.

Elke gemeente kan zelf bepalen welke aspecten uit de nieuwe wet ze al dan niet wil overnemen. Zo is de verlaging van de leeftijdsgrens tot 14 jaar een mogelijkheid maar geen verplichting. Daarnaast bevat de wet nieuwigheden die gemeenten verplichten de procedure nog strikter toe te passen. Aan de overtreder wordt meer rechtsbescherming geboden.

De politiecodex werd naar aanleiding van deze nieuwe wet en het maatschappelijk debat hierover opnieuw herbekeken in de werkgroep. Dit resulteerde in een aantal voorstellen tot wijziging.

De voorstellen werden tevens voorgelegd aan de adviesraden.

De gemeenteraad besliste om de minimumleeftijd te behouden op 16 jaar.

WAT VERANDERT ER WEL ?

Hieronder volgen een aantal wijzigingen.

- een gemeenschapsdienst is mogelijk als alternatief voor de geldboete
- ouderlijke betrokkenheid : de sanctionerend ambtenaar kan de ouders voor het opstarten van de procedure vragen welke opvoedkundige maatregelen ze zullen nemen en pas daarna beslissen om de procedure al dan niet op te starten
- een verhoging van de geldboetes tot max 350€ (minderjarigen : 175€)
- vernieling van een auto wordt een nieuwe gemengde inbreuken waar het parket eerst kan beslissen of ze zelf gaan vervolgen of niet (art.549-2)
- verbod op wensballonnen (art. 100)
- aanpassing artikel hinderlijke gedrag (art. 101)
- ...

Voor een volledige overzicht van alle GAS overtredingen en wijzigingen kan u de politiecodex downloaden op onze website.